

Obrana je suštinski aspekt pravičnog suđenja. Specijalizovana veća Kosova (SVK) garantuju licima koja stupe pred njih pravično suđenje, redovni zakonski postupak i najviše standarde zaštite ljudskih prava. Pravo na efikasnu odbranu štiti advokat koji ispunjava uslove da postupa pred Specijalizovanim većima Kosova.

PRAVA OSUMNJIČENIH I OPTUŽENIH

Jedno od najvažnijih prava lica osumnjičenih i optuženih pred Specijalizovanim većima Kosova je **pravo na branioca** koji mora biti upisan u imenik specijalizovanih branilaca.

Osumnjičeni i optuženi takođe imaju pravo na dodelu branioca ukoliko nemaju dovoljno sredstava da plate svoju odbranu i bude utvrđeno da su slabog imovinskog stanja.

ZASTUPANJE

U Specijalizovanim većima Kosova zastupanje osumnjičenog ili optuženog od strane branioca obavezno je:

- na raspravi o istražnom pritvoru i kada se osumnjičeni ili optuženi nalazi u istražnom pritvoru;
- od trenutka kada se podigne optužnica ako se optužbe odnose na krivično delo za koje je zaprečena kazna u trajanju od najmanje deset godina zatvora, i

Napomena: Postoji **razlika** između advokata odbrane/ branioca s jedne strane i Službe odbrane s druge strane.

Branioци su samostalni advokati koji zastupaju i brane osumnjičene ili optužene u krivičnom postupku pred SVK.

- u svim slučajevima kada optuženi želi da sklopi sporazum o priznanju krivice za krivično delo kažnjivo zatvorom u trajanju od godinu dana ili više.

PRAVO NA POSTUPANJE

Osumnjičena i optužena lica imaju pravo na izbor branioca iz imenika specijalizovanih branilaca. Stoga, svi **advokati** koji žele da postupaju u svojstvu branilaca pred SVK **moraju da budu upisani u imenik branilaca i zastupnika**. Služba odbrane u sastavu Sekretarijata SVK vodi imenik branilaca i zastupnika.

Advokati koji žele da budu upisani u imenik branilaca i zastupnika treba da **dostave zahtev za upis Službi odbrane** (defenceoffice@scp-ks.org).

Služba odbrane proverava da li zahtev ispunjava uslove za upis predviđene Direktivom o braniocima i zastupnicima. (*kratko objašnjenje postupka upisa nalazi se na poleđini*)

Služba odbrane je odeljenje Sekretarijata koje opslužuje sudske postupke pred SVK tako što, između ostalog, vodi imenik branilaca i rukovodi sistemom pravne pomoći. Služba odbrane ne pruža pravne savete pojedinačnim osumnjičenim ili optuženim licima.

KONTAKT

PRAVNA POMOĆ

Sistem pravne pomoći u Specijalizovanim većima objedinjuje najbolja iskustva iz prakse dodeljivanja pravne pomoći, čime se garantuje poštovanje načela pravičnog suđenja dok se istovremeno na transparentan način upravlja finansijskim sredstvima iz programa pravne pomoći.

Svako osumnjičeno ili optuženo lice pred Specijalizovanim većima koje pokaže da nema dovoljno sredstava da, delimično ili u celosti, plati svoju odbranu, dobiće pravnu pomoć da plati branioca po svom izboru koji ispunjava profesionalne uslove da bude upisan u imenik branilaca i zastupnika pred Specijalizovanim većima.

Uz zahtev za pravnu pomoć, potrebno je dostaviti popunjenu izjavu o imovnom stanju.

Služba odbrane pažljivo vrši ocenu imovnog stanja lica koje traži pravnu pomoć kako bi utvrdila da li ono može delimično ili u celosti da plati svoju odbranu. Ukoliko ne može, sekretar

dodeljuje pravnu pomoć. U slučaju da podnosilac zahteva ne saraduje ili dostavi lažne informacije, zahtev za pravnu pomoć se odbija.

Naknada za pravnu pomoć se direktno plaća braniocu kako bi se pokrio honorar branioca i drugih članova pravnog tima. Pravilnikom o pravnoj pomoći određena je odgovarajuća maksimalna tarifa koja se obračunava na osnovu nivoa složenosti predmeta i faze u postupku. Pored toga, troškovi nastali usled vođenja istrage i/ili prevođenja isplaćuju se po prijemu fakture i pravilima je utvrđen njihov maksimalan iznos.

Pravilnik o pravnoj pomoći pred Specijalizovanim većima kao i detaljne informacije o podnošenju zahteva za pravnu pomoć nalaze se na internet stranici Specijalizovanih veća na sva tri jezika suda: <https://www.scp-ks.org/sr/pravno-zastupanje/pravna-pomoc>.

IMENIK BRANILACA I ZASTUPNIKA

Dana 6. novembra 2017, sekretar je usvojio Direktivu o braniocima i zastupnicima, po odobrenju predsednika a nakon konsultacija sa sudijama Specijalizovanih veća Kosova.

Direktivom se reguliše ispunjavanje uslova potrebnih za upis u imenik branilaca i zastupnika, tekuće obaveze branilaca i zastupnika upisanih u imenik kao i modaliteti povlačenja i brisanja iz imenika. Služba odbrane ustanovljava i vodi imenik branilaca koji imaju pravo da zastupaju osumnjičene ili optužene pred Specijalizovanim većima ("imenik specijalizovanih branilaca").

Samo branioci koji su upisani u imenik imaju pravo zastupanja osumnjičenih i optuženih pred Specijalizovanim većima.

Uslovi za upis u imenik branilaca su:

- dokazana stručnost i iskustvo u oblasti domaćeg i/ ili međunarodnog krivičnog prava i postupka;
- najmanje deset (10) godina, a za postupanje u svojstvu kobranioca najmanje sedam (7) godina dokazanog relevantnog iskustva stečenog u svojstvu branioca ili zastupnika žrtava, tužioca ili sudije, odnosno stečenog u sličnom svojstvu u krivičnim postupcima;

- članstvo u nacionalnoj advokatskoj komori ili sličnoj instituciji ili rad u svojstvu sudije ili tužioca koji podleže nadzoru nadležnih tela sve vreme dok su upisani u imenik branilaca i zastupnika;

- pismeno i usmeno vladanje jednim od službenih jezika Specijalizovanih veća (albanski, srpski, engleski);

- da podnosilac zahteva nije oglašen krivim u krivičnom postupku niti drugačije disciplinski sankcionisan u disciplinskom postupku protiv njega pred domaćom ili međunarodnom institucijom,

- da u obavljanju profesionalne delatnosti podnosilac zahteva nije postupao na način koji je nepošten ili nečastan, koji nanosi štetu vršenju pravosuđa ili je verovatno da će umanjiti poverenje javnosti u Specijalizovana veća ili vršenje pravosuđa, te na drugi način naneti štetu ugledu Specijalizovanih veća.

U slučajevima kada se protiv kandidata vode postupci, istrage ili upiti, odluke o upisu u imenik se odlažu sve do konačnog ishoda postupaka koji su u toku.

KAKO PODNETI ZAHTEV

Prijavni obrazac i Uputstvo dostupni su na internet stranici Specijalizovanih veća Kosova:

www.scp-ks.org/sr/specijalizovana-veca/odbrana